

Sygn. akt II K 853/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

25 listopada 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział II Karny w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Maria Migoń - Karwowska

Protokolant: Gabriela Krakowiak

po rozpoznaniu 25 listopada 2019 r.

sprawy **J. M.**

PESEL: (...)

oskarżonego o to, że:

w dniu 19 czerwca 2009 roku w J., woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził firmę (...) do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 840 złotych w ten sposób, że podrobił podpis osoby o danych S. D.. na zaświadczeniu o zatrudnieniu, a następnie posłużył się tak podrobionym i poświadczającym nieprawdę zaświadczeniem o zatrudnieniu opatrzonym pieczęcią z danymi K. S. (1), czym wprowadził w/w firmę w błąd, co do faktu zatrudnienia oraz posiadanych możliwości spłaty pożyczki, a następnie zawarł z nią umowę pożyczki krótkoterminowej w kwocie 840 złotych, której nie spłacił,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

I. oskarżonego **J. M.** uznaje za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 37a k.k. wymierza mu karę 55 (pięćdziesięciu pięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet wymierzonej oskarżonemu **J. M.** kary grzywny zalicza okres jego tymczasowego aresztowania od 25 maja 2019 r. do 27 maja 2019 r., godz. 15:37, przyjmując, że jest on równoważny 6 (sześciu) stawkom dziennym grzywny;

III. zasądza od oskarżonego **J. M.** na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 3222,82 złotych, w tym 55 złotych opłaty;

IV. zasądza od oskarżonego **J. M.** na rzecz oskarżyciela posiłkowego M. S. kwotę 1200 złotych tytułem zwrotu wydatków wynikających z zastępstwa procesowego w postępowaniu przygotowawczym i sądowym.

Sygn. akt II K 853/19

UZASADNIENIE

W 2009 roku J. M. zamierzał wyjechać do pracy do Holandii i potrzebne mu były na ten cel pieniądze. Postanowił on zaciągnąć pożyczkę od M. S., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...). Celem zawarcia umowy pożyczki 19 czerwca 2009 roku do mieszkania J. M. przy ulicy (...) w J. przybył pracownik M. S. – J. B.. J. M. przedłożył mu zaświadczenie o zatrudnieniu opatrzone pieczęciami firmy (...) F.H.-U. K. S. (2), datą 16.06.2009 r. oraz podpisem osoby o danych S. D.. Z zaświadczenia tego wynikało, iż J. M. jest zatrudniony w tej firmie

jako magazynier na okres do 7.10.2009 r., z wynagrodzeniem w wysokości 1300 zł brutto. W rzeczywistości J. M. nie pracował w tej firmie, a zaświadczenie nabył wiedząc, że jest ono podrobione. Na zaświadczeniu tym J. M. podrobił podpis osoby upoważnionej do jego wystawienia, wpisując dane „S. D..” Tak podrobionym i poświadczającym nieprawdę zaświadczeniem o zatrudnieniu J. M. posłużył się podpisując z przedstawicielem firmy M. S. umowę pożyczki krótkoterminowej, na mocy której uzyskał pożyczkę gotówkową w kwocie 840 złotych, zobowiązując się do jej zwrotu do 26 czerwca 2009 r. Pożyczka ta została zabezpieczona w formie dwóch weksli in blanco opatrzonych klauzulą bez protestu, które w przypadku nie wywiązania się z zawartej umowy pożyczki pożyczkodawca miał prawo wypełnić na kwotę odpowiadającą należności głównej, łącznie z odsetkami i ewentualnymi innymi kosztami oraz opatrzyć weksle datą płatności, miejscem płatności według swojego uznania. J. M. nie miał zamiaru, ani możliwości spłacenia pożyczonej kwoty. Pożyczki tej nie spłacił.

dowód: wyjaśnienia oskarżonego J. M. k. 90-92, 402-407, 417-418, 446, zeznania świadka M. S. k. 20-21,74,116, zeznania świadka L. G. k. 112-113, zeznania świadka K. S. (2) k. 145-146, zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa k. 1, umowa pożyczki krótkoterminowej i zaświadczenie o zatrudnieniu k. 171, opinie biegłego z zakresu badań porównawczych pisma i podpisu k. 176-186, 448-459,

Sąd zważył, co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, poddany przez Sąd gruntownej i wszechstronnej analizie, stworzył niepodważalną podstawę do stwierdzenia sprawstwa, jak i winy oskarżonego J. M. w zakresie zarzuconego mu czynu.

Sąd przyznał walor wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego J. M., w których przyznał się do popełnienia zarzuconego mu występku. Fakt popełnienia przez oskarżonego tego przestępstwa znajduje także potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. W szczególności, potwierdzają sprawstwo oskarżonego dowody z zeznań świadków M. S., L. G. i K. S. (2), których wiarygodność nie budzi żadnych wątpliwości. Na sprawstwo oskarżonego wskazują także dowody z dokumentów w postaci umowy pożyczki krótkoterminowej i zaświadczenia o zatrudnieniu, z których to dokumentów bezspornie wynika, iż J. M. zawarł umowę pożyczki, a także przedłożył w celu jej zawarcia podrobione zaświadczenie o zatrudnieniu. W ocenie Sądu wiarygodność wskazanych dowodów jest bezsporna. Taką ocenę potwierdzają też opinie biegłego z zakresu badań porównawczych pisma i podpisu Z. H.. Sąd przyznał walor pełnej wiarygodności tymże opiniom. Są one miarodajne, pełne, spójne i wyczerpujące, sporządzone zostały przez biegłego w sposób profesjonalny, jasny, wewnętrznie niesprzeczny oraz naukowo i logicznie uzasadniony. Dokonane przez Z. H. oceny oraz wyprowadzone wnioski są, w ocenie Sądu, zgodne z doświadczeniem życiowym oraz wskazaniami wiedzy, jak również uzasadnione w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Nie budzą również wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności pozostałe zgromadzone w sprawie dowody w postaci zawiadomienia o przestępstwie, danych o karalności, odpisu wyroku, danych o odbyciu kary. Dokumenty te zostały sporządzone w prawem przewidzianej formie, przez osoby do tego uprawnione i brak jest podstaw do kwestionowania ich treści.

Konkludując należy stwierdzić, iż kompleksowa ocena wiarygodności wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków oraz całości pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, dokonana w świetle zasad doświadczenia życiowego, w ocenie Sądu, pozwoliła na niewątpliwe stwierdzenie sprawstwa J. M. z zakresie zarzuconego mu czynu.

Wobec powyższego Sąd uznał oskarżonego J. M. za winnego tego, że w dniu 19 czerwca 2009 roku w J., woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził firmę (...) M. S. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 840 złotych w ten sposób, że podrobił podpis osoby o danych S. D.. na zaświadczeniu o zatrudnieniu, a następnie posłużył się tak podrobionym i poświadczającym nieprawdę zaświadczeniem o zatrudnieniu opatrzonym pieczęcią z danymi K. S. (1), czym wprowadził w/w firmę w błąd, co do faktu zatrudnienia oraz posiadanych możliwości spłaty pożyczki, a następnie zawarł z nią umowę pożyczki krótkoterminowej w kwocie 840 złotych, której nie spłacił, tj. występku z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Zgodnie z brzmieniem art. 286 § 1 k.k. sprawcą przestępstwa oszustwa jest osoba, która w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem m.in. za pomocą wprowadzenia jej w błąd, co miało miejsce w przypadku działania oskarżonego. Ponadto z przepisu art. 270 § 1 k.k. wynika, iż odpowiedzialności karnej podlega osoba, która w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa. Taka sytuacja również zaistniała w niniejszej sprawie, bowiem do umowy pożyczki zawartej 19 czerwca 2009 r. oskarżony przedłożył podrobione zaświadczenie o zatrudnieniu.

Oskarżony J. M. miał wiedzę, iż dokonanie przestępstwa oszustwa, podrobienie podpisu w zaświadczeniu o zatrudnieniu oraz posłużenie się takim podrobionym i poświadczającym nieprawdę dokumentem stanowi naruszenie przepisów prawa. Oskarżony chciał pożyczyć pieniądze. Nie posiadał przy tym zatrudnienia, ani też możliwości i zamiaru spłacenia pożyczki. J. M. działał umyślnie, w zamiarze bezpośrednim, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Oskarżony przy tym nie znajdował się w takiej sytuacji, która zniewalałaby go do podjęcia działania sprzecznego z normą prawną. Oskarżony działał w normalnej sytuacji motywacyjnej, zdając sobie sprawę zarówno z bezprawności, jak i karygodności swego postępowania. W przypisanym oskarżonemu występku, działał on w sposób przemyślany, zorganizowany, z zamiarem bezpośrednim, o czym świadczy sposób dokonania przestępstwa.

Wymierzając oskarżonemu karę za przypisane mu przestępstwo Sąd baczyl, aby była ona dostosowana do stopnia społecznej szkodliwości jego czynu, stopnia zawinienia oskarżonego, a także, aby wszechstronnie uwzględniła te cele, które stawiane są karze. Wobec przewidzianego przepisem art. 286 § 1 k.k. zagrożenia karą do 8 lat pozbawienia wolności, możliwe było zastosowanie art. 37a k.k. i wymierzenie oskarżonemu kary łagodniejszego rodzaju. Przede wszystkim podkreślić należy, iż w kodeksie karnym ustawodawca wprowadził system sankcji określonych alternatywnie i przyznał wyraźnie pierwszeństwo stosowania środków karnych i kar nieizolacyjnych przed karą pozbawienia wolności. W ocenie Sądu, zasada prymatu kar wolnościowych stanowi nakaz stosowania kary pozbawienia wolności jedynie wobec osób zdemoralizowanych, nie rokujących nadziei na poprawę, dopuszczających się czynów o wysokim stopniu szkodliwości społecznej. Mając na uwadze, iż zachowanie oskarżonego nie było nacechowane wysokim stopniem społecznej szkodliwości, a nadto wobec istnienia okoliczności łagodzących Sąd uznał, iż oskarżony zasługuje na zastosowanie dobrodziejstwa instytucji opisanej w art. 37a k.k. i wymierzył oskarżonemu karę 55 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. Przy wymiarze tej kary Sąd uwzględnił całokształt okoliczności podmiotowych i przedmiotowych popełnionego przez oskarżonego przestępstwa, a zwłaszcza charakter jego czynu. Za okoliczność obciążającą Sąd uznał uprzednią karalność oskarżonego. Nie przydał jej jednak decydującego charakteru, bowiem po odbyciu kary 13 stycznia 2012 roku, skazany już nie naruszał porządku prawnego. Z drugiej strony Sąd przy wymiarze tej kary miał też na względzie przeciętny stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, na który wpływ miała stosunkowo niewielka wartość wyludzonego mienia. Społeczną szkodliwość zwiększa postać zamiaru oskarżonego - czyn niewątpliwie był planowany wcześniej, oskarżony zaopatrzył się w sfalszowane zaświadczenie o zatrudnieniu, a dodatkowo podrobił na nim podpis wystawcy. Jako okoliczności łagodzące uwzględnił sąd natomiast przyznanie się oskarżonego do popełnienia zarzuczonego mu czynu, a także naprawienie szkody na rzecz pokrzywdzonego, poprzez uiszczenie na jego rzecz kwoty pożyczki, tj. 840 złotych.

Biorąc pod uwagę dyrektywy wymiaru kary, określone w art. 53 k.k., a więc stopień zawinienia oskarżonego, stopień społecznej szkodliwości czynu, sposób życia oskarżonego przed popełnieniem przestępstwa, Sąd uznał, iż wymierzona oskarżonemu kara będzie adekwatną karą do popełnionego przez oskarżonego czynu. Kara w tym wymiarze winna uzmysłwić oskarżonemu nieopłacalność łamania prawa, stanowiąc jednocześnie przestrozę na przyszłość. Sąd miał przy tym na względzie cele, jakie wymierzona kara powinna spełnić wobec oskarżonego, tj. przede wszystkim cele wychowawcze. Kara ta winna również wdrożyć oskarżonego do poszanowania zasad porządku prawnego. Tak ukształtowana kara będzie także realizowała cele ogólnoprewencyjne i da wyraz zdecydowanego braku społecznej akceptacji dla tego typu zachowań.

W toku postępowania pełnomocnik pokrzywdzonego M. S. złożył w trybie art. 46 § 1 k.k. wniosek o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem w wysokości 870 złotych. Wniosek ten nie zasługiwał na uwzględnienie. Z treści art. 415 § 1 k.p.k. wynika, iż obowiązku naprawienia szkody nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. W przedmiotowej sprawie umowa pożyczki była zabezpieczona wekslem. 9 lipca 2010 roku pokrzywdzony M. S. wniósł do Sądu Rejonowego w Jaworznie pozew o zapłatę kwoty 4 687 złotych, wskazując jako podstawę żądania weksel bez protestu wystawiony przez J. M. 19 czerwca 2009 r. Sąd Rejonowy w Jaworznie nakazem zapłaty z 18 sierpnia 2010 r. sygn. akt I Nc 3801/10 nakazał J. M. zapłatę kwoty 4 687 złotych z odsetkami. Orzeczenie to uprawomocniło się 17 listopada 2010 r. Skoro zatem o roszczeniu pokrzywdzonego wynikającym z umowy pożyczki, a co za tym idzie z przestępstwa przypisanego oskarżonemu prawomocnie orzeczono, to niemożliwe jest orzeczenie środka kompensacyjnego w postępowaniu karnym. Nie ma przy tym żadnego znaczenia fakt bezskutecznej egzekucji zasądnionego na rzecz pokrzywdzonego roszczenia. Zresztą, jak wynika z zeznań M. S., wyjaśnień oskarżonego, a także dowodu wpłaty (k. 75b) i potwierdzenia przelewu (k. 408) oskarżony naprawił szkodę, przekazując pokrzywdzonemu kwotę 840 złotych.

Oskarżony był tymczasowo aresztowany wobec czego, na podstawie przepisu art. 63 § 1 k.k., Sąd zaliczył na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie.

Ponieważ pokrzywdzony M. S. działał w sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego, a nadto korzystał on z pomocy prawnej pełnomocnika, który złożył wniosek o zasądzenie od oskarżonego kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego w postępowaniu przygotowawczym i jurysdykcyjnym, na podstawie art. 627 k.p.k., Sąd zasądził od J. M. na rzecz pokrzywdzonego kwotę 1 200 złotych. Sąd ustalił wysokość kosztów w oparciu o art. 22(5) ust. 2 i 3 Ustawy z 6.7.1982 r. o radcach prawnych oraz § 11 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Kierując się nakładem pracy włożonym przez pełnomocnika, charakterem sprawy, wkładem pracy radcy prawnego w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia oraz stawkami minimalnymi wskazanymi w cyt. rozporządzeniu Sąd uznał, że koszty te są należne w wysokości 1 200 zł i w takiej wysokości jest to uzasadniony wydatek oskarżyciela posiłkowego w związku z ustanowieniem pełnomocnika.

Zasadą procesu karnego jest ponoszenie przez oskarżonych kosztów sądowych, zaś wyjątkiem od niej zwolnienie od tych kosztów. Oskarżony posiada stałe miesięczne dochody toteż Sąd nie znalazł żadnych podstaw do odstąpienia od tej zasady. Tym samym na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 3222,82 zł, w tym na podstawie 3 ust. 1 Ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych wymierzył mu 55 złotych opłaty.